

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

Факультет цивільного захисту
Кафедра управління у сфері цивільного захисту

Білека А. А.

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ
КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОГО ПРАВОЗНАВСТВА ТА
МЕТОДИКА ЮРИДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

підготовка здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
галузь знань 08 «Право»
спеціальність 081 «Право»

м. Черкаси

Білека А. А. Методологія сучасного правознавства та методика юридичних досліджень: [методичні вказівки до виконання контрольної роботи для підготовки здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 08 «Право» спеціальність 081 «Право»] (термін навчання – 1,6) / А.А. Білека // Черкаси: ЧПБ імені Героїв Чорнобиля, 2023. – 24 с.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧАМИ

«Методологія сучасного правознавства та методика юридичних досліджень» є навчальною дисципліною, яка відноситься до професійних обов'язкових компонентів підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 08 «Право» спеціальність 081 «Право».

Мета навчальної дисципліни «Методологія сучасного правознавства та методика юридичних досліджень» - поглибити й систематизувати знання здобувачів щодо системи засобів прийомів та способів дослідження права та держави, надати їм допомогу у вирішенні проблемних питань стосовно специфіки методологічних засад юридичних досліджень, сформувані у здобувачів уявлення про особливості існування правової реальності в її різноманітних виявах, передати знання про систему правових понять та основних концепцій існування права і держави, закріпити ціннісні установки, засновані на використанні методологічного осмислення функціонування правових реалій.

Відповідно до навчального плану здобувачі повинні виконати письмово контрольну роботу.

Терміни виконання контрольної роботи визначені графіком виконання контрольних робіт.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями контрольної роботи, рекомендованою літературою і нормативними документами, вивчити їх згідно рекомендацій, які були отримані під час настановних зборів.

У контрольній роботі здобувач повинен продемонструвати знання вивчених питань, уміння виділяти головне, робити висновки. Відповіді на питання мають бути обґрунтованими та містити посилання на використані джерела.

Обсяг роботи - від 10 сторінок друкованого тексту (розмір шрифту 14, формат А 4).

Контрольна робота має бути виконана за своїм варіантом, який визначається за останньою цифрою залікової книжки. Викладач має право видати здобувачеві індивідуальний варіант завдання для виконання контрольної роботи.

На титульній сторінці необхідно вказати прізвище, ім'я та ім'я по батькові здобувача, курс, групу, номер залікової книжки (шифр) (зразок оформлення титульної сторінки контрольної роботи наведено у ДОДАТКУ А).

Контрольна робота, виконана не за своїм варіантом, якщо виконання контрольної роботи за індивідуальним завданням не було погоджено з викладачем, а також не повною мірою розкриває питання чи є результатом механічного переписування тексту підручника або нормативно-правового

акту, не зараховується і з рецензією повертається здобувачу для повторного виконання.

На титульному листі нової контрольної роботи слід зробити помітку «Повторно» і направити в разі з першою роботою і рецензією на перевірку.

Виконана і зарахована контрольна робота є умовою допуску до складання іспиту.

ВАРІАНТ 1

1. Тема: Герменевтика як парадигма юридичних досліджень

План

Вступ

1. Основні ідеї та принципи герменевтики як методології соціально-гуманітарного пізнання.

2. Герменевтика в історії методологічної думки.

3. Юридична герменевтика

Висновки (у цьому розділі контрольної роботи чітко дати відповіді на запитання):

1. Чому герменевтику називають загально-гуманітарною методологією?

2. У чому слабкі сторони герменевтики?

3. Назвіть основні процедури герменевтичного методу.

4. Чи є герменевтика обов'язковою частиною юридичних досліджень або чи можливе дослідження права поза герменевтичними підходами?

5. Кому належить заслуга першої систематизації юридичної герменевтики?

6. Що таке герменевтичне коло?)

Список використаних джерел

2. Підготувати тези доповідей на конференцію на одну із запропонованих тем (структуру тез та перелік тем див. нижче).

3. Сформулювати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження на тему:

Національна поліція: стан та перспективи реформування.

ВАРІАНТ 2

1. Тема: Природно-правова парадигма юридичних досліджень

План

Вступ

1. Основні ідеї та принципи натуралізму як методології.
2. Історичні сформовані форми натуралізму та юснатуралізму.
3. Юридичний натуралізм.

Висновки (у цьому розділі контрольної роботи чітко дати відповіді на запитання):

1. Які сильні сторони юснатуралізму як методу пояснення правових явищ?
2. Які різновиди натуралізму Ви можете назвати?
3. Які перспективи натуралізму як методу вивчення правової сфери життя суспільства?
4. Чи імпонує вам натуралізм як принцип пояснення правових явищ і чому?
5. Чому герменевтику розглядають як альтернативну натуралізму методологічну позицію?
6. Які правові явища залишаються за рамками натуралістичної концепції?

Список використаних джерел

2. Підготувати тези доповідей на конференцію на одну із запропонованих тем (структуру тез та перелік тем див. нижче).

3. Сформулювати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження на тему:

Адміністративні правопорушення на транспорті.

ВАРІАНТ 3

1. Тема: Аксіологія як парадигма юридичних досліджень

План

Вступ

1. Основні ідеї та принципи аксіології як методології соціально-гуманітарного пізнання.

2. Аксіологія в історії методологічної думки.

3. Юридична аксіологія.

Висновки (у цьому розділі контрольної роботи чітко дати відповіді на запитання):

1. Що таке «природне право з мінливим змістом»?

2. У чому полягає суть методу «віднесення до цінності»?

3. Назвіть основні процедури методу «віднесення до цінності».

4. В чому полягає суть ідеї «надзаконного права» Г. Радбруха?

5. Як співвідносяться, в баченні Р. Штаммлера, позитивне право і право ідеальне?

6. Який сенс вкладає Г. Кельзен в поняття «основна норма»?

Список використаних джерел

2. Підготувати тези доповідей на конференцію на одну із запропонованих тем (структуру тез див. та перелік тем нижче).

3. Сформулювати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження на тему:

Правові проблеми діяльності арбітражного керуючого.

ВАРІАНТ 4

1. Тема: Прагматизм як парадигма юридичних досліджень

План

Вступ

1. Основні ідеї та принципи прагматизму як методології соціально-гуманітарного пізнання.
2. Прагматизм в історії методологічної думки.
3. Юридичний прагматизм.

Висновки (у цьому розділі контрольної роботи чітко дати відповіді на запитання):

1. Прагматизм - метод або стратегія дії?
2. Що таке «живе право» в репрезентації Є. Ерліха?
3. Які складові прагматичного методу Р. Паунда?
4. Чим пояснюється скептичне ставлення до законодавчих норм права представників реалістичної школи права?
5. У чому суть концепції конструктивного скептицизму Д. Френка?
6. Чому К.М. Левеллін ототожнює право з результатами правозастосовної діяльності?

Список використаних джерел

2. Підготувати тези доповідей на конференцію на одну із запропонованих тем (структуру тез та орієнтовний перелік тем див. нижче).

3. Сформулювати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження на тему:

Проблеми реформування місцевого самоврядування та розвитку місцевої демократії в Україні.

ВАРІАНТ 5

1. Тема: Феноменологія як парадигма юридичних досліджень

План

Вступ

1. Основні ідеї та принципи феноменології як методології соціально-гуманітарного пізнання.

2. Феноменологія в історії методологічної думки.

3. Юридична феноменологія.

Висновки (у цьому розділі контрольної роботи чітко дати відповіді на запитання):

1. Який шлях дослідження права пропонує феноменологія?

2. У чому наближається суть феноменологічного методу до методу «віднесення до цінності»?

3. Які модифікації феноменологічної методології ви можете назвати?

4. Як називається процедура зведення емпіричного знання права до чистого знання?

5. Чому конкретно-історичні системи права, в баченні представників юридичної феноменології, повинні пізнаватися за допомогою мисленнєвого виокремлення ідеальних структур, що становлять основу права?

6. Чим відрізняється метод «віднесення до цінності» від методу феноменологічної редукції?

Список використаних джерел

2. Підготувати тези доповідей на конференцію на одну із запропонованих тем (структуру тез та орієнтовний перелік тем див. нижче).

3. Сформулювати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження на тему:

Міжнародні стандарти місцевого самоврядування та шляхи їх застосування в Україні.

ВАРІАНТ 6

1. Тема: Позитивізм, неопозитивізм, постпозитивізм як парадигми юридичних досліджень

План

Вступ

1. Основні ідеї та принципи позитивізму як методології соціально-гуманітарного пізнання.
2. Позитивізм в історії методологічної думки.
3. Юридичний позитивізм.
4. Основні ідеї та принципи неопозитивізму як методології соціально-гуманітарного пізнання.
5. Неопозитивізм в історії методологічної думки.
6. Юридичний неопозитивізм.
7. Основні ідеї та принципи постпозитивізму як методології соціально-гуманітарного пізнання.
8. Постпозитивізм в історії методологічної думки.
9. Юридичний постпозитивізм.

Висновки (у цьому розділі контрольної роботи чітко дати відповіді на запитання):

1. Які принципи юридичного позитивізму видаються Вам найбільш науково продуктивними?
2. Чи актуальна ідея конвенціоналізму в сучасній юридичній науці України?
3. Який позитивний сенс неопозитивізму щодо юридичного знання?
4. Які ідеї постпозитивізму, на Ваш погляд, найбільш евристичні як юридичні?
5. У руслі якого напрямку юридичної науки розвиваються ідеї неопозитивізму?
6. Яке ставлення представників юридичного позитивізму до концепції природного права, концепції «народного духу» як основи права?

Список використаних джерел

2. Підготувати тези доповідей на конференцію на одну із запропонованих тем (структуру тез та орієнтовний перелік тем див. нижче).

3. Сформулювати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження на тему:

Проблеми правового забезпечення міжнародної співпраці ДСНС України

ВАРІАНТ 7

1. Тема: Структуралізм, постструктуралізм (постмодернізм) як парадигми юридичних досліджень

План

Вступ

1. Основні ідеї та принципи структуралізму як методології соціально-гуманітарного пізнання.
2. Основні ідеї та принципи постструктуралізму (постмодернізму) як методології соціально-гуманітарного пізнання.
3. Структуралізм і постструктуралізм в історії методологічної думки.
4. Юридичний структуралізм і постструктуралізм-постмодернізм.

Висновки (у цьому розділі контрольної роботи чітко дати відповіді на запитання):

1. У чому полягає суть постмодерністського розуміння правозастосовної діяльності?
2. Як слід інтерпретувати поняття «творче правосуддя»?
3. Які основні принципи методології «правової деконструкції»?
4. Як тлумачать прихильники юридичного постмодернізму поняття «ризомне децентроване право»?
5. Яке право виступає в якості об'єкта критики школи критичних досліджень права?
6. Постструктуралізм (постмодернізм) метод чи критична позиція?

Список використаних джерел

2. Підготувати тези доповідей на конференцію на одну із запропонованих тем (структуру тез та орієнтовний перелік тем див. нижче)

3. Сформулювати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження на тему:

Патрульна поліція: стан та проблеми реформування

ВАРІАНТ 8

1. Тема: Структурний функціоналізм як парадигма юридичних досліджень

План

Вступ

1. Основні ідеї та принципи структурного функціоналізму як методології соціально-гуманітарного пізнання.

2. Структурний функціоналізм в історії методологічної думки.

3. Структурний функціоналізм в юриспруденції.

Висновки (у цьому розділі контрольної роботи чітко дати відповіді на запитання):

1. У чому полягають сильні та слабкі сторони структурного функціоналізму?

2. В рамках якої правової школи формується методологія структурно функціонального вивчення права?

3. В чому полягає суть концепції солідаризму Л. Дюгі?

4. Назвіть основні функції права.

5. Чи евристичний структурно-функціоналістський підхід щодо сучасної правової системи України?

6. Чому Єринг визначає право як «юридично захищений інтерес»?

Список використаних джерел

2. Підготувати тези доповідей на конференцію на одну із запропонованих тем (структуру тез та орієнтовний перелік тем див. нижче)

3. Сформулювати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження на тему:

Проблеми соціально-правового захисту працівників патрульної поліції.

ВАРІАНТ 9

1. Тема: Культурно-історичний (цивілізаційний підхід) як парадигма юридичних досліджень

План

Вступ

1. Основні ідеї та принципи культурно-історичного (цивілізаційного) підходу як методології соціально-гуманітарного пізнання.

2. Культурно-історичний (цивілізаційний) підхід в історії методологічної думки.

3. Культурно-історичний підхід в юриспруденції.

Висновки (у цьому розділі контрольної роботи чітко дати відповіді на запитання):

1. В рамках якої правової школи актуалізується культурно-історичний підхід?

2. Яке ставлення Г. Туго до концепції природного права і суспільного договору і чому?

3. Чому Ф.К. Савіньї виступив проти кодифікації права в Німеччині?

4. У чому слабкі сторони культурно-історичного підходу?

5. У чому Ви бачите відмінності і подібності методології О. Шпенглера і А.Дж Тойнбі?

Список використаних джерел

2. Підготувати тези доповідей на конференцію на одну із запропонованих тем (структуру тез та орієнтовний перелік тем див. нижче).

3. Сформулювати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження на тему:

Оперативна обстановка як об'єкт аналітичної роботи в органах Національної поліції

ВАРІАНТ О

1. Тема № 0. Еволюціонізм, формаційний підхід, синергетика як парадигма юридичних досліджень

План

Вступ

1. Основні ідеї та принципи еволюціонізму, неоеволюціонізму як методології соціально-гуманітарного пізнання.
2. Еволюціонізм, неоеволюціонізм в історії методологічної думки.
3. Еволюціонізм в юриспруденції.
4. Основні ідеї та принципи синергетики як методології соціально-гуманітарного пізнання.
5. Синергетика в історії методологічної думки.
6. Юридична синергетика.

Висновки (у цьому розділі контрольної роботи чітко дати відповіді на запитання):

1. Яке положення еволюціонізму, на Ваш погляд, є найбільш вразливим для критики?
2. Чим обумовлені, за Марксом, форма держави і права, методи діяльності держави, способи реалізації права?
3. Які явища сучасної правової культури Ви могли б позначити як «культурні пережитки»?
4. Чи можливо, в уявленні К. Маркса існування в сучасному суспільстві класово нейтрального права?
5. Чи імпонує Вам формаційний підхід як принципу пізнання правової сфери життя суспільства і чому?
6. Чи є еволюційний підхід єдиним способом пояснення динаміки правової культури?
7. У чому полягає суть синергетичного розуміння еволюції правової системи?
8. Що означає поняття «правова ентропія»?
9. У чому, на Ваш погляд, полягає причини негативного ставлення до синергетики частини дослідників права?
10. Чи можна розглядати синергетику як теоретичну основу постнекласичної юридичної науки?
11. Як з позицій синергетики пояснюється походження права?
12. Чим, на Вашу думку, зумовлене звернення вчених-юристів до синергетики?

Список використаних джерел

2. Підготувати тези доповідей на конференцію на одну із запропонованих тем (структуру тез та орієнтовний перелік тем див. нижче).

3. Сформулювати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження на тему:
Актуальні питання удосконалення організаційної структури патрульної поліції.

СТРУКТУРА ТЕЗ ДОПОВІДІ НА КОНФЕРЕНЦІЮ

Вступ (постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття);

Постановка завдання (формулювання цілей статті);

Результати дослідження (короткий виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів);

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку;

Література оформлюється відповідно до державних стандартів.

Тези доповіді подаються в електронному та роздрукованому варіантах. Теми тез доповіді можуть бути змінені за погодженням із викладачем

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА НАПИСАННЯ ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ НА КОНФЕРЕНЦІЮ

1. Міжнародне право та конституційне право: співвідношення понять.
2. Проблеми реформування конституційного правосуддя.
3. Поняття та зміст політико-територіальної організації публічної влади.
4. Невизначеність змісту інституту розпуску парламенту.
5. Проблеми визначення правового статусу окупованих територій України.
6. Конституційна відповідальність уряду.
7. Проблеми конституційно-правового статусу Президента України.
8. Міжнародні стандарти місцевого самоврядування.
12. Проблеми реалізацій повноважень Президента України у сфері виконавчої влади.
13. Парламентський контроль та його основні форми.
14. Проблеми об'єднання територіальних громад.
15. Основні конституційні засади організації державної влади.
16. Використання практики Європейського суду з прав людини в конституційному судочинстві України.
17. Правові проблеми реалізації права на свободу вираження поглядів.
18. Проблеми формування громадянського суспільства в Україні.
19. Виконавча влада, державне управління та адміністративне право: співвідношення понять.
20. Нові підходи до визначення предмету адміністративного права.
21. Класифікація та зміст принципів адміністративного права.
22. Порівняльний аналіз адміністративної та дисциплінарної відповідальності.
23. Поняття та види адміністративних послуг.
24. Адміністративно-правова відповідальність за корупційні правопорушення.
25. Поняття та види джерел адміністративного права.
26. Характеристика адміністративно-правового режиму законності.
27. Європейські стандарти вирішення публічно-правових спорів (на прикладі деяких конкретних країн)
28. Податок на розкіш як реалізація принципу соціальної справедливості в податковому праві
29. Антикорупційний суд в Україні: передумови утворення та гарантії ефективності
30. Особливості провадження виборчих справ в порядку адміністративного судочинства.
31. Процесуально-правовий аналіз інституту здійснення кримінального провадження щодо неповнолітніх.
32. Кримінально-правова характеристика фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або

захоплення державної влади.

33. Державна зрада: кримінально-правовий аспект.

34. Кримінально-правова характеристика злочинів проти життя особи.

35. Кримінально-правова характеристика злочинів проти здоров'я особи.

36. Ухилення від сплати аліментів та коштів на утримання непрацездатних батьків.

37. Порухення авторського права і суміжних прав: кримінально-правовий аспект.

38. Порухення недоторканності приватного життя: кримінально-правовий аспект.

39. Кримінально-правова характеристика порухення права на безоплатну медичну допомогу.

40. Втягнення у вчинення терористичного акту.

41. Реалізація практики Європейського суду з прав людини в кримінальному праві України.

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. «Філософія права» Гегеля.
2. Базис і надбудова.
3. Види наукових видань та вимоги до них.
4. Види систематизації результатів дослідження та їх зміст.
5. Визначення поняття «наука». Предмет науки.
6. Випускна робота як завершальний етап навчання у ВНЗ.
7. Внутрішня критика як дослідження інформаційної якості джерел з точки зору актуальності й об'єктивної можливості.
8. Гносеологічні проблеми правознавства баденської школи неокантіанства (В. Віндельбанд і Г. Ріккерт).
9. Гносеологічні функції закону заперечення заперечення.
10. Головні категорії юридичного пізнання.
11. Джерела опублікованої юридичної практики.
12. Джерела права і методологія.
13. Дисциплінарний та міждисциплінарний аналіз науки.
14. Діалектика як методологія.
15. Догматизація формаційної концепції розвитку суспільства.
16. Еволюційна теорія Г. Спенсера.
17. Евристика. Правила постановки інноваційно-стратегічних дослідницьких питань.
18. Економічний детермінізм.
19. Етапи розробки гіпотези.
20. Загальна характеристика й визначення наукової теорії.
21. Загальнонаукові методи (системний підхід та його модифікації).
22. Закон кількісно-якісних змін.
23. Закон трьох стадій як основний закон розвитку суспільства.
24. Закони діалектики в процесі пізнання права.
25. Збір, узагальнення і аналіз слідчої, судової, прокурорської, адвокатської, нотаріальної та іншої практики.
26. Змістовна і формалізована методологія.
27. Зовнішня критика як дослідження інформаційної цінності джерел.
28. Ідея «народного духу» і його вплив на право в німецькій історичній «школі права» (Ф. Савін'ї та Г. Пухта).
29. Ідея розвитку і методологія.
30. Індивідуалізація як основний принцип пізнання державно-правових явищ.
31. Історизм як метод пізнання права та історико-правових явищ.
32. Історія виникнення поняття і його тлумачення.
33. Категорії «держава» і «нація» як головні і рушійні сили історичного процесу.

34. Класифікація науки.
35. Класифікація наукових теорій.
36. Класова боротьба як рушійна сила історичного процесу.
37. Криза класичного позитивізму.
38. Курсова робота як вид наукового дослідження здобувача.
39. Логіка пізнання соціальних явищ Б. Кістяківського.
40. Метафізичний метод.
41. Методи «оцінювання».
42. Методологія і практика правового дослідження.
43. Методологія права як метапізнавальна дисципліна.
44. Міждисциплінарні методи (статистичний, психологічний та ін.
45. Натуралістичний детермінізм.
46. Наукова інформація та її джерела.
47. Наукове і ненаукове знання.
48. Наукознавство як вчення про загальні закономірності розвитку й функціонування науки як системи знань.
49. Об'єктивність та її кордони.
50. Ознаки науки як специфічної діяльності.
51. Онтологічні та гносеологічні проблеми правознавства.
52. Основні вимоги до написання та оформлення випускової роботи магістра.
53. Основні етапи наукового дослідження і логіка їх пізнавального пошуку.
54. Основні методи правового дослідження.
55. Основні методи юридичного дослідження.
56. Основні наукові галузі.
57. Основні ознаки наукового пізнання.
58. Основні функції науки.
59. Особливості збирання, обробки та інтерпретації інформації.
60. Особливості наукових досліджень в галузі юриспруденції.
61. Поняття «герменевтики» як смислової визначеності людських дій та саморозуміння політичних та державних діячів.
62. Поняття «методології» та його структура.
63. Поняття академічної доброчесності.
64. Поняття наукової проблеми: визначення проблемної ситуації, постановка проблеми, класифікація проблем.
65. Поняття номотетичних та ідіографічних наук.
66. Поняття об'єкта та предмета наукового дослідження.
67. Поняття права, свободи, держави в методологічному контексті.
68. Поняття про метод, методологію та рівні наукового дослідження.
69. Поняття про наукові факти.
70. Поняття про планування наукового дослідження.
71. Право і закон як методологічні об'єкти.

72. Право і соціологія.
73. Право як воля панівного класу.
74. Право, наука і мораль.
75. Принципи побудови наукових теорій.
76. Принципи юридичного дослідження.
77. Проблема об'єктивності юридичного пізнання.
78. Реферат і доповідь як різновиди студентських наукових робіт.
79. Роль закону єдності та боротьби суперечностей.
80. Систематизація результатів дослідження.
81. Соціальна статика і соціальна динаміка О. Конта.
82. Специфіка філософсько-методологічного дослідження науки.
83. Спеціальні методи (порівняльно-історичний, генетичний, реконструктивний, типологічний).
84. Співвідношення «загального» і «одиничного».
85. Становлення юриспруденції як фахової й наукової дисципліни.
86. Стратегія юридичного пізнання.
87. Структура методологічного дослідження.
88. Структура науки та її елементи.
89. Структура наукових теорій.
90. Структура, види гіпотез.
91. Суб'єкт та об'єкт, суб'єктивне та об'єктивне в правовому дослідженні.
92. Суспільство й індивідуум.
93. Суспільство як предмет права у філософії позитивізму.
94. Сутність поняття «методологія».
95. Теоретико-методологічні проблеми історії епохи класичного історизму.
96. Теорія «раціональності» й теорія «ідеальних типів» М. Вебера.
97. Теорія держави і права як надбудови в матеріалістичній метафізиці (К. Маркс і Ф. Енгельс).
98. Теорія цінностей.
99. Технологія виконання випускової роботи магістра.
100. Технологія роботи з науковою літературою.
101. Типологія методів наукового пізнання.
102. Утвердження принципів теоретичного і методологічного плюралізму.
103. Формалізація методів правознавства.
104. Функції теорій.
105. Характеристика гіпотези та її сутність.
106. Юридична наука в ХХ столітті: теоретичні пошуки, напрями і тенденції розвитку.
107. Юридичні методи: формально-юридичний і порівняльно-правовий.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Афанасьєв А. О. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / А. О. Афанасьєв, Є. В. Кузькін. Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. 96 с.
2. Балинська О. М., Ященко В. А. Методологія сучасного правознавства: посібник / О. М. Балинська, В. А. Ященко; за заг. ред. О. М. Балинської. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 372 с.
3. Грабченко А. І. Методи наукових досліджень : навч. посіб. / А. І. Грабченко, В. О. Федорович, Я. М. Гаращенко. Х. : НТУ «ХП», 2009. 142 с.
4. Зайчук О.В. Теорія держави і права: Академічний курс: [підруч.] / О.В. Зайчук, Е.М. Оніщенко. — К.: Юрінком Інтер, 2006. - 685 с.
5. Кельман М.С. Загальна теорія держави і права: [підруч.] / М.С. Кельман, О.Г. Мурашин. - К.: Кондор, 2008. - 477 с.
6. Конверський А. Є. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. / за ред. А.Є. Конверського. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
7. Корягін М. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / М. В. Корягін, М. Ю. Чік. К. : Алерта, 2014. 622 с.
8. Котюк В.О. Загальна теорія держави і права: [навч. посібник] / В.О. Котюк. - К.: Атіка, 2005. - 592 с.
9. Краснобокий Ю. М. Словник-довідник науковця-початківця / Ю. М. Краснобокий. К. : Науковий світ, 2000. 83 с.
10. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Крушельницька. К.: Кондор, 2006. 192 с.
11. Оспіщев В. І. Технологія наукових досліджень в економіці: навч. посіб. / В. І. Оспіщев, В. В. Кривошей. К. : Знання, 2013. 255 с.
12. Палеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. К. : Видавництво Ліра-К, 2013. 336 с.
13. Рабінович П.М. Основи загальної теорії права та держави: [навч. посібник] / П.М. Рабінович. - Львів: Край, 2008. - 224 с.
14. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: [підручник] / О.Ф. Скакун. - К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. - 520 с.
15. Цвік М.В., Петришин О.В., Авраменко Л.В. Загальна теорія держави і права: [підручник для студентів юридичних вищих навч. закладів] / М.В. Цвік, О.В. Петришин, Л.В. Авраменко. - Х.: Право, 2011. - 584 с.
16. Циппеліус Р. Юридична методологія / Р. Циппеліус ; [переклад, адаптація, приклади з права України і список термінів Р. Корнута]. – К. : Реферат, 2004. – 176 с.
17. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. 7-є видання, перероблене і доповнене. К. : Знання, 2010. 295 с.

Додаткова

1. Білуха М. Т. *Методологія наукових досліджень* / М. Т. Білуха. – К. : АБУ, 2002. 480 с.
2. Білуха М. Т. *Основи наукових досліджень : підручник для студентів економ, спец, вузів. 3-е видання, перероблене і доповнене.* К. : Вища школа, 2001. 271 с.
3. Демківський А. В. *Основи методології наукових досліджень: навч. посібн.* / А. В. Демківський, П. І. Безус. К. : Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.
4. *Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація) : навч. посібн.* / за ред. А. А. Мазаракі. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2010. 280 с.
5. Єріна А. М. *Методологія наукових досліджень* / А. М. Єріна. К. : Центр навч. л-ри, 2004. 212 с.
6. Кельман М. *Методологія сучасного правознавства: становлення та основні напрями розвитку. Психологія і суспільство.* 2015. № 4. С. 33-46.
7. Клименюк О. В. *Методологія та методи наукового дослідження: навч. посібн.* / О. В. Клименюк. К. : Міленіум, 2005. 186 с.
8. Козюбра М.І. *Методологія правознавства і методологія права: співвідношення понять та їх особливості.* *Право України.* 2014. № 1. С. 22-32.
9. Краус Н. М. *Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посібн.* / Н. М. Краус ; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка, каф. екон.теорії та регіон. економіки. Полтава : Оріяна, 2012. 180 с.
10. *Методологія наукових досліджень: навч. посібн.* / В. П. Волков, М. А. Подригало, О. П. Кравченко та ін. ; Харк. нац. автомоб.-дорож. ун-т та ін. Луганськ : СНУ, 2009. 351 с.
11. Оборотов Ю. *Аспекти розгортання методології юриспруденції.* *Право України.* 2014. №1. С. 11-21.
12. Пушкар О. І. *Основи наукових досліджень : конспект лекцій для студентів спеціальності 7.050109 усіх форм навчання* / О. І. Пушкар, О. А. Єрмоленко. Х. : Вид ХНЕУ, 2005. 88 с.
13. Рабінович П. *Методологія вітчизняного загальнотеоретичного праводержавознавства: деякі сучасні тенденції.* *Право України.* 2014. №1. С. 11-21.
14. Романчиков В. І. *Основи наукових досліджень : навч. посібн.* / В. І. Романчиков. К. : ІЗМН, 1997. 248 с.
15. Саїдов А. *Методологічні проблеми антропології права.* *Право України.* 2014. №1. С. 156-165.
16. Фареник С. *Логіка і методологія наукового дослідження* / С. Фареник. – К. : Вид. УАДУ, 2000. – 340 с.
17. *Філософський енциклопедичний словник.* Київ: Абрис, 2002. 742 с.

18. Чупріна Н. В. Методологія сучасних наукових досліджень: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / Н. В. Чупріна ; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К. : КНУТД, 2009. 246 с.
19. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідної діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. К. : Знання-прес, 2002. 296 с.
20. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібн. / В. Є. Юринець ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ, 2011. 179 с.

Інформаційні ресурси

1. База даних законодавства України. – <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Електронна бібліотека юридичної літератури
<http://www.pravoznavec.com.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. –
<http://www.nbuv.gov.ua>
4. Юридичні інформаційні ресурси Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського – http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html
5. Офіційний веб-портал «Судова влада в Україні» – <http://court.gov.ua>
6. Єдиний державний реєстр судових рішень – <http://reyestr.court.gov.ua>
7. Міністерство юстиції України – <https://minjust.gov.ua/ua>
8. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини –
<http://www.ombudsman.gov.ua>
10. Урядовий кур'єр – <http://ukurier.gov.ua/uk> газета
11. Голос України – <http://zib.com.ua/>
12. Юридична газета – <http://yur-gazeta.com>
14. Правовий портал «Ліга: закон» – <http://www.ligazakon.ua>

ДОДАТОК А

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ
ВІДДІЛЕННЯ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з методології сучасного правознавства та методики юридичних досліджень
(назва дисципліни)

Студента (ки) 1-го курсу (т.н. 1 рік 6 міс.)
1 групи ОР «магістр»
спеціальності 081 «Право»
Іваненка І. І.
Шифр 879